

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مستطابق

اخطار :

مسلكمزه موافق آمار جديده مع المنونيه
قبول اولنور
درج ايدهلن آمار اعاده اولنور

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده و بالخاصه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مردمی احوال و مشوره اهراميه در بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلی

سنه لکی التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۹	فرانق

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تاسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

تلف اولان عسکرک مقداری یوزبیکلره بالغ اولمش . دوشونولورسه بونک سببی ینه جهل بولورز .

کریک روم ایلیده ، کریک اناتولیده ، کریک عربستانده ، الحاصل شومملاک عثمانیه نیک هر طرفنده وقوعه کلن اختلالر ، داخلی محاربه لر ... بتون تحقیق ایدرسه کز کورورسکیزکه جهلدن ناشی در .

دیمک اولویورکه اک بیوک بلا ، اک بیوک آفت ، جهل ایمش . شو حالده بونک ازالهسی چارهسی ؟ بونک ضدینی التزام لازم کلیر . « علم » ی شدتله التزام ایتمیجه بومملکت فلا کتدن خلاص اولمایه جق .

بوندن صکرا حکومت بوکا چالیشه جق ، الندن کلدیکی قدرنشر معارفه بذل همت ایده جکدر . اهالیده قیمتی بیللمی که حکومت عزمنده موفق اولسون . اهالی حکومتک سعینی ثمره سز بر اقرسه ینه موفقیت حاصل اولماز .

اناتولیده عجیب وغریب فکر لر واردر : مکتب آچیلسون ، چو جقملر او قومه یازمه او کرسون دینلیدی ؛ یعنی اصول جدید اوزره تربیه ایدلسون دینلیدی اهالی بونی باشقه درلو تلقی ایدر ، بوکا باشقه درلو معنا ویرر :

— ها .. چو جقملر یزی دینسز یاپه جقملر ...

کویا حکومتک مقصدی بو ایمش . بر کره دوشونمبورکه حکومت نهدن اهالی بی دینسز لکه سوق ایتمسون ؛ بونک سببی نه ؟ بر حکومت اسلامییه کندی تبعه سنی ، تبعه مسلمه سنی نهدن دینسز ایتمکه چالیشسون ؟ حکومت بوندن نه استفاده ایده جک ؟ شبهه یوقکه هیچ برشی استفاده ایتمه مکه برابر کندی کندی سنی محو ایده جک .

شو حالده تشویق ایتمی ، حتی اجبار ایتمی عجباً اهالی نیک منفعتی ایچونمی ، یوقسه مضرتی ایچونمی در ؟ طبیعی کورولبورکه دوچار اولدینی مسکنندن ، فقر و مذلتدن قور تارمق ایسته یور . حکومتک وظیفه سی ده بودر ، زیرا حکومت تبعه سنی الیه رهبر لک ایده جک ، چونکه اهالی کندی کندی سنی برشی یاپه نماز .

شیمدی به قدر حکومت بو وظیفه سنی یاپمادی ، فقط بوندن صکرا یاپه جق . لکن اهالی ده تقدیر ایتمی . هیچ اولمازسه قومشولرمزه ، خرستیان و طنداشلری مزه باقلی ، نصل چالیشیور لر .

مکتبه کتمکه انسان دینسز اولماز بلکه مکتبه کتمزده تعصبده دوام ایدرسه اوقت هرشی اولور . قوت المزدن کیدر . چونکه قوته قارشی ضعف ، علمه قارشی جهل قطعاً مقاومت ایده مز .

بونک ایچون اهالی کوزینی آچلی ، قومشولریمز و طنداشلریمز نصل چالیشیور لر ، معارف ایچون نصل جان فدا ایدیور لر ، کورملی ، عبرت آلمی . اهالی دائماً معارف ایسته ملی ، حتی حکومت کندی یاپمازسه اهالی جمعیتلر تشکیل ایتمی . الحمدلله اهالی حردر . چالشمق یوللری آچقدر . درلو درلو مکتبلر ایچون ، زراعتک ترقیسی ایچون ، صنایعک ترقیسی ایچون هر یرده ، هر ایشده جمعیتلر تشکیلنی اهالی به

« زوج و ابوین » مسئله سنده زوج ایچون نصف ، ام ایچون ثلث مابق ، اب ایچون ده تمام مابق اعطاسی بو اجتهاد مخصوص اوزرینه بنا ایدیلشدی .

دیت خصوصنده اضراسک اصابعه الحاقی ، « کلاله » نیک تفسیری هپ ارتحال نبویدن سوکره وقوعه کلن مجتهدات اصحاب جمله سندندر .

اشته آ کلاشلیورکه اولجه فتح اولنان باب اجتهاد فخر کائنات افندمزک ارتحال بیورمسيله تکرار سد اولنماشدی . بلکه بالعکس دهها زیاده کسب قوت ایتمشدی . زیرا احتیاج دهها زیاده اجرای حکم ایتمکه باشلامشدی . ذاتاً باب اجتهاد و بویله بر کونلر ایچون فتح اولنشدی . مشکل بر مسئله ظهورنده ، غریب بر فتوی ورودنده آرتق اول حضرته مراجعت ایتمک ممکن اولمیوردی . پیغمبر وفات ایتمشدی . فقط ایکی اساس متین اولمق اوزره کتاب ، سنت بر اققش ، لزومی تفریرنده مراجعت ایتمک اوزره اصول اجتهادی تعایم بیورمشدی .

اشته آرتق شریعت غرای محمدیه نیک دوامی تأمین ایدیلش ، اوزری ده « الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دیناً ... » آیت جلیله سيله ختم بیوریلشدی . صوکی وار

قرآنی مهلم ثابت

کجه درملری :

قوت حاضر لامق

مقرری : موسی کاظم
محرری : اشرف ادیب

مابعد :

استحصال قوت ایچون هر شیدن اول علوم و معارفک نشر و تعمیمی واجب اولدینی باشقه بر نقطه نظرله دخی اثبات ایدلم : معلومدرکه بر مملکتده قوت و ثروتک حصولی او مملکتده آسایشک وجودینه متوقفدر . زیرا آسایش اولورسه راحت اولور . راحت اولورسه هر کس ایشنده کوجنده بولنور ، اسباب معیشتنی سهولتله تدارک ایدر ، سعی وغیرتی نسبتنده صاحب ثروت اولور . طرق تجارت بتون افراده قارشو کشاده بولنور ، اما آسایش اولمازسه هیچ برشی اولماز ؛ حتی عبادت بیه ایدیه مز .

حالبوکه بزده تمامیه آسایش مع التأسف هیچ بر وقت تقرر ایتمه مشدر . غریبدرکه اهالی مزده بو حقیقی حالاً اکلایه مامشدر . چونکه بز آسایش نه اولدینی بیامه مشز و بیلمیورز . ظن ایدرزکه واردر . آسایش نه اولدینی بیلمک ایچون متمدن بر مملکتده بولونملی که آکلاشلسون . دوشونکز اختلال داخلیدن قور تولدیغمز واری ؟ داخلی اشقیادن خالی برسنه مز کچدی می ؟ بن شویاشه کلدم ، هیچ برسنه کورمدم که اختلال داخلیدن ، اشقیابلیه سندن خالی قالم .

هم بوجال ، یالکیز مسلم ایله غیر مسلم آراسنده دکل ، اهالی اسلامییه آراسندهده بویله در . ایشته یمن مسئله سی میدانده . اون سنه دنیبری

شمندوفرله ، واپورله کیدرسه .. اعلا واپورله ، مکمل شمندوفرله ، نه اذیت اوله جق ؟ یا یا یورویه جک دکل که ...

خایر ، نه ایله ایسترسه کتسون . حیوانله ، شمندوفرله ، واپورله ، اوتوموبیل ایله ، بالونله ... نه ایله اولورسه اولسون یینه بوزمق جا نذر . سببی ؟ چونکه نه قدر اولسه بر سفر در . اوروج اولورسه خسته اولور . خسته اولورسه ایش یاپه ماز . ایش یاپه مانجه معیشتی مختل اولور . معیشت مختل اولونجه آخرت ده مختل اولور .

دیمک که اولاد دنیا ؟ اوت . اولاد دنیا ؟ زیرا دنیا آخرتک موقوف علیهی در . بر شیتک موقوف علیهی اولمانجه اوده اولماز .

آسایشک و طولانیسیله علم و معرفتک لزومنی برده شویله اثبات ایدم ! بر مملکتده آسایش اولمانجه عناصر آراسنده اتفاق بولونماز . اتحاد بولونمانجه تجارت ده ، زراعت ده ، ثروت ده اولماز . شو حالده بر مملکتده که اتحاد و اتفاق بولنماز ، اوراده راحت ده اولماز . راحت اولمانجه هیچ برشی اولماز .

اتحاد و اتفاق دیان شی ، نه یه محتاجدر ؟ بر مملکتده اهالی بیننده ظهوره کلان خصومتک زائل اولسی نه یه متوقفدر ؟ شبهه یوقکه یینه علم . قوت ایچون هر هانکی بر مقدمه بی آله یینه علمه وار ییور . علمه استناد ایلیور .

ایشته کورولیور که هر شی ایچون اولعلم ، معارف لازم ، اهالی بی بومسکتدن قورتارمق ایچون علم دن ، معرفت دن باشقه چاره یوق . — بز نه یایالم ؟ ..

بزم یابه جغمز تشویق در . بوحقایق دیانک دوندیکی قدر آکلاته جغز ؛ ایشته آرقداشلر مسئله بویله در . او یله بر طاقم تعصب جاهلانهدن وازچک . هان اهالی بی معارفه تشویق و ترغیب ایدک . انلره دیکر که : مادام حصه معارف ویریورسکز ؛ بوباره لری کویکزه صرف ایتدیریکز . بوویردیکر بپاره لرایله مکتب آچدیروب چوققلریکزی او قوتدیریکز . کزدیکر یزلده ایشته بویله تشویقاتده بولنمکزی تکرار اخطار ایدرم ارقداشلر !

[بوکیجه درسلی ، شهزاده اتحاد و ترقی قلوبنده ویریلیور . هفته ده ایکی کیجه ، اتحاد و ترقی جمعیتک علمیه شعبه سنه تخصیص ایدیلشدر ، فاتح ، بایزید ، آیاصوفیه و استانبولک هان بتون مدرسه - لرندن طلبه لر و مدرس لر بوجلساره ، بودرساره دوام ایدیورلر . بش آلتی آیدنبری دوام ایدن بودرسلردن طلبه پک چوق استفاده ایتدی . بتون احکام مشروطیتی ایشندی ، بلله دی . چونکه اوراده هرشیدن ، سیاستدن ، داخلی و خارجی احوال حاضره مزدن بحث ایدیلیور ، طلبه نیک فکرلرینک آچیلمسنه غیرت اولنیور . طلبه ایستدیکنی صورار ، استاد محترم هیچ برسؤالی جوابسز برافماز . اک زیاده وهان عمومیتله مسائل حاضره اجتماعیه ، علمیه و سیاسییه موضوع بحث اولیور . حضرت استاد کندیسنه مخصوص آچیق ، ساده ، لطیف افاده سیله مسئله بی کمال وضوحله تنویر ایدر . طلبه او قدر ممنون

اوکرتملی . باشقه درلو اولماز . بش اون کیشی ، یوزکیشی بریره کلیرسه برشی یاپه بیلیر . شمندی به قدر بوممکن دکلدی ، اوچ کیشی بریره کله مزدی . فقط بوکون بوتون موانع زائل اولمشدر . اهالی سربست سربست جمعیتلر تشکیل ایده بیلیر . اویررکه اهالی به آکلاتملی ، انلری بوکی مساعی به سوق ایتملی .

— ای اما ، بودنیایه بو قدر اهمیت ویریلمی ؟ ..

اوت ، ویریلیور . چونکه ویریلسه محو اولوروز . باخصوص بو عصر ، عصر ترقی در . قطعاً اهل ایتهملی ، ذاتاً دنیا اولمازسه آخرت ده هیچ اولماز . زیرا دنیا آخرتدن مقدم در .

قرآن کریمده (ربنا آتانا فی الدنيا حسنة و فی الآخرة حسنة ...) بیورولیور . بو ، بر تعلیم الهی در . بزم ، نه یولده دعا ایده جگمزی اوکره تیور . یعنی « بکا بویله دعا ایدک » بیوریور .

— آدم ... بوکون رزق وار ، یارین الله کریم ...

بونلر صاحبه شیلدر . بویله شیلر اولماز . چونکه بوکی فکرلر حیاتی ، دها طوغروسی اسلامیتی محوه سبب اولور . آنک ایچون هم دنیا ، هم آخرت ایچون چالیشه جغز . فقط اولادنیایی .

دنیا ده ذلت و مسکتله هیچ برشی اولماز . بر حدیث شریف ده : (کادالفقر ان یكون کفراً) بیوریلور که « فقر ، کفره یقین برشی در » دیمکدر . فی الواقع فقر و مذلت انسانه — معاذالله — الهی ده انکار ایتدر . چونکه عاجز قالدیجه عقله هر شی کلیر ، هله عبادتک اصلا ذوق اولماز . خلاصه اولادنیایی اعمار لازم . زیرا دنیا معمور اولمازسه آخرت اولماز . چونکه برکره کوکل فرح اولماز . کوکل فرح اولمانجه هیچ بر عبادتک ده ذوق اولماز .

برده دنیا معمور اولمازسه مملکت باتار . اووقت نه دین قالیر ، نه ناموس ، نه ایمان .

دیمک اولیور که دنیایه چالشمق فرضدر ، شبهه می واریا ؟ او یله اولماسه یدی الله « اولاد بندن دنیایی ایسته یک » دیه فرمان بیورمزدی . اسلامده جمعه کونلری بیله تعطیل یوقدر . اسلامک تعطیلی : یالکز اذان او قوندینی وقت آلیش ویریشی براقه جغز ، جامعه کیدوب نماز قیله جغز . چیقنجه یینه آلیش ویریشه باشلا یه جغز .

(فاذا قضیت الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله ...) بیورولیور . مالی : نماز بیتنجه ایش باشلریکزه طاغلیکز . رزق طلب ایدک ، آلیش ویریش ایدک . اوغراشک ، چالیشک ... دیمکدر . ایشته اسلام بویله بر دین در ، « آدم دنیایه اهمیت ویرمه یک ، دنیانک ، نه حکمی وار ؟ » کی اعتقادلرک ، فکرلرک نره دن کلدیکنی بیلمیورم . بونلر هپ قرآنه مخالف شیلدر . حتی فقهده اوکرندیکر که بر کیسه رمضانده مدت سفر بریره کتسه ، یعنی اوچ کونلک مسافه یه نیت ایدرک اوندن چیقسه اوروجی بوزار ... حال بوکه اوروج آخرت ایچوندر . اورایه کتمک ایسه دنیا ایچوندر . ایشته کوریلیور که بومسکله دده دنیا تقدیم اولونیور .

— وارسون اوروجلی کتسون ، نه اوله جق ؟ باخصوص

بونی کوستر . مثلاً : طلبه قالمش ، هایدی شیخ الاسلام قابوسنه ، باب عالی . واقعا اوزمانلرده حکومت او یله ایستردی ، او کلا یقیدی ؛ چونکه حکومت برباد برحاله ایدی . فقط بو کون بو کالزوم وارمی ؟ حالبوکه شیمدی ده او یله . چوق یازیق .

ای بیلیمی که شیمدی بوکا حاجت یوق . مثلاً وکلا وظیفه سنده قصور ایدرسه مبعوثان اونلری قووارلر . بناء علیه اهالیدن هیچ برصنفاک وکلای مؤاخذهیه حق یوقدر . چونکه مبعوثلره اوحق ویردک . اکر وکلا ، یعنی قوه اجرائیه بر فئالق ایدرسه مبعوثلر طویلانیلر ، هپسینی قووارلار . « اعتمادز یوقدر » دینجه پاطر پاطر دوشرلر . اونک خارجنده بتون ملت بریره کاسه اهمیت یوق . ایشته مشروطیت اداره بویله در .

ملت اونلری درت سنه عزلده ایده مز . بتون امور سیاسیه دن انجق اونلر مسئول در . شو حالده بو کون هیچ برصنفاک قوه اجرائیه یی کرک هیئت عمومی سنی و کرک بعضیسی قطعاً و قاطباً تنقیده لزوم یوقدر . او وظیفه یی یاهه حق وکلای ملت در .

صو کرا بز اوراده قالمایز ، محاکمندنده بحث ایدرز . هایدی اولدن بحث ایدردک ، رشوت آلیرلر ، حقسزلق ایدرلر ؛ فی الحقیقه او وقت مؤاخذهیه مستحق دیلر . فقط شمدی اوکاده حاجت قالمامشدر . چونکه بو کون بتون امور عدلیه یه نظارت ایده جک بر رئیس وار ؛ عدلیه ناظری . اکر بر فئالق اولورسه بز مبعوثان - الله قیامته قدر دائم ایتسون - در حال ناظری چاغیرلر :

— سنک معیتک شو یله یاپارمش ، دیرلر . اکر یایدینی حقیقه ثابت اولورسه و ناظرکده بونده برمدخلی ، برتسبی اولورسه او ناظره : — هایدی دفع اول کیت ، دیرلر .

یوق ، او آدمک یایدیغدن ناظرک معلوماتی یوق ایسه ، ناظر تحقیقات اجرا ایدر ، در حال جزاسنی ویرر .

دیمک اولیورکه هیچ بر محکمه یی مؤاخذهیه اهالینک حق قالمامشدر . مادام پارلامنتو وار ، مادام بتون امتک اموری اونلره تسلیم ایدیلشدر ؛ آرتق کرک داخلی ، کرک خارجی ایشلره باقه حق اونلردر . بز وظیفه مزه باقه لم . بویله اولورسه ترقی اولور .

طلبه دن بزذات : — ای اما خواجه افندی ، دیدی ، قانون اهالی یه اجتماع حقیقی ویریور ؛ مثلاً اهالی سیاسی جمعیتلر تشکیل ایده میه جکمی ؟ بکنمیدی ایشلر حقننده مذاکره ایده میه جکمی ؟ اهالی بریده اجتماع ایدرک متینغ یاهه میه جقمی ؟

— اوت ، جمعیتلر تشکیل ایده بیله جک ، فقط بونلر نیچوندر ؟ فائده سی نه در ؟ ...

جمعیتلر شکل ایدر . سیاسی جمعیتلرده اولور . فقط بزده سیاسی جمعیتلر متعدد اوله ماز ، و اولماملی در . زیرا اولورسه حکومت طاغیلر . ایش کوره مز . عاجز قالیر . یعنی حکومتک قوتی تفرق ایدر . ایدنجه محو اولور .

اولیورکه درس ساعت ایکیده باشلادینی حالده ده یاریمدن یر طومتق ایچون قوشیورلر .

ایشته آیلردنبری دوام ایله بودرسلردن فیض آلان و مشروطیتک ایدی برر قهرمان مدافعی کسین بو یکی یتشمه طلبه ، بو پارلاق فکری تلامیذ عرفان رمضان مناسبتیه اطرافه کوندریلیر . انشاءه وظیفه لرینی حسن ایفایه موفق اولورلر ؛ مسلمانلری او یاندیردق علم و معرفه ، سعی و فعالیتیه تشویق ایدرلر ، حرکتیه کتیرلرده هم استادلرینی هم ده بتون ملتی نمون ایدرلر ، و آتیا امتک الیمتاز صنفی اولورلر و بوسایه ده شرف قدیملرینی احرازه موفق اولورلر . الله موفق بالخیر ایلسون] .

صو کرا واجب اولان قوتک احضاری ایچون لازم کلان اسبابک بزیده هر کسک وظیفه سنی بیلوب اونکله اشتغال ایتسی در . اکر او یله اولمازسه واجب اولان قوت الله ایدیه مز .

مع التأسف بزده بو حقیقت تقدیر اولونمامشدر . بز اهالیمز نه کبی وظیفه ایله مکلفدر ، اونی بیلمزلر . بتون وظائف قارشمش . حالبوکه ملل متمدنده بویله شی یوق . هر کس وظیفه سنی بیلیر . باشقه شیئه قولاق ویرمز . ذاتاً او یله اولق لازمدر .

شمدی بز اهالی یه باقکمز ، کورورسکمز که قهوه یه اوطور مشلر هپ وظیفه لری خارجننده لقلقیاتده بولونیورلر . باقیورسکمز بر حال اوطورمش ، یانی باشنده کی حماله سیاسیاتدن بحث ایدر . حمالک ایشی یوک طاشیمق ایکن و کلانک ، ارکان حکومتک اجرا آتی تنقید ایدیور .

صو کرا طلبه علوم بریره طویلانیمش ، اونلرده او یله ، حکومتک اجرا آتی تنقید ایدرلر . حالبوکه وظیفه سی اودکل . اونک وظیفه سی تعلم ، تدریس . حالبوکه طلبه هر زرده اجتماع ایدرسه دائماً مباحثات علمیه ده بولونملی . چونکه وظیفه سی او . اعتراضلر ، مناظره لر ، مباحثلر هر زرده اولورسه اولسون یاییلمالی . فقط مع التأسف بویله اولمایور . کرک خوجه لر ، کرک طلبه لر هپسی سیاسی کسلیلر . هر زرده ، قهوه ده ، مدرسه ده هپ سیاسیاتدن بحث ایدر .

واقعا سیاسیات مراق اولونماز برشی دکل . فقط بونی بتون بتون کند مزه ایش کوچ ایدرسه ک ، بتون اوقا تمزی بونکله اشتغاله حصر ایدرسه ک وظایفمز کری قالیر .

یالکمز مدارسده کی طلبه دکل . مکاننده کی طلبه ده بویله . حتی مکتابک ایچنده بیله بر مباحثه سیاسی در کیدیور . باشقه نزاعلری یوق : اوفنا ، یوق بوفنا .

صو کرا امتحان زماننده معلملری تعقیب ایدرلر : — امان ، بکا نومرو ویر ، دیرلر !

— آچو جق وظیفه کی بیلوب ده وقتیه چالیشسه ک آ ...

فقط نه چاره که بو حال ، عمومی برخسته لق . هیچ کیمسه وظیفه سنی بیلمیور . آلیشامش . اونک ایچون اوتهدنبری بویله کتمش . تاریخده

عنصری واحد اولان بر مملکتده سیاسی جمعیتلر اولور . مثلاً بالفرض یالکنز مسلمان اولسهق ، بومسلمانلرده یالکنز ترک اولسه ، باشقه هیچ بر ملت یوق ، هپسی تورک .. شمدی بوتورکلر آرهسنده سیاسی فرقهلر اوله بیلیر . نافع در . چونکه هپسنک مقصدی ملکک ترقیسی . یالکنز ملکک ترقی و تعالیسی اسبابی استحصال خصوصنده افکار منشئت اوله بیلیر . بر فرقه بر نوع اسباب ، دیکری باشقه اسباب ملاحظه ایده بیلیر . ایکسنکده مقصدی مملکتک ترقی و تعالیسی در .

بو ، اوله بیلیر ؛ بویله ملت واحده اولورسه . فقط ملل مختلفه دن مرکب اولان بر مملکتده عنصر نامنه جمعیتلر تشکیلی مضر در . مثلاً بروم جمعیت سیاسیسی ، اوکا قارشی ارمنی جمعیت سیاسیسی ، بلغار جمعیت سیاسیسی ، اوکا قارشی ترک ، یا خود عرب سیاسی جمعیتلری ، سوکرا کرد ، ویا آناوود جمعیت سیاسیسی .. الخ .. هپسنک آمالی باشقه باشقه . ترکلر ترکلرک ترقیسنه ، روملر روملرک ، عربلر عربلرک ، بلغارلر بلغارلرک ، ارمنیلر ارمنیلرک ترقیسنه چالیشیر . بر برلری خضم طانیلر . بویله بر مملکتده نصل ترقی حاصل اولور ؛ حسیات متخالفه اربابی آرهسنده بویله جمعیتلر تشکل ایدنجه مملکت طاغیلیر . حکومت اولماز .

ینه تکرار ایدرم ، ملت واحده اولورسه ، فرانسه کبی ، انکلتره کبی ، او وقت سیاسی جمعیتلرک تعددنده ضرر اولماز . باقکنز مثلاً انکلتره بویله در .

واقعا اونک زیر ادا آرهسنده لایعد ملتلر وار . فقط انکلتره انکلنز اولمایانلری کندیسندن صایماز . اولنره حقوق سیاسیسی ویرمز . « انکلتره » دینجه ۳۸ میلیونیز ، ایشته او قدر . اونه ۳۰۰ میلیون وار ، فقط اولنر حکومتک ایشته قاریشه مازلر .

شیمدی بو ۳۸ میلیوندن عبارت انکلنلر آرهسنده ایکی ، اوچ فرقه اوله بیلیر . چونکه هیچ بر انکلنز مملکتک محوینی آرزو ایتمز . هپسنک غایه مقصد و مساعیسی بر در : ملکک ترقیسی . اونک ایچون اوراده سیاسی فرقهلرک تعددندن مملکت متضرر اولماز ، بالعکس فائده اولور . فقط بزم کبی بر چوق ملتلردن مرکب بر مملکتده ایش بونک عکسنه در .

شیمدی شو حالده فرق سیاسیسی بورداده تشکلی غایت مشکل در . واقعا اتحاد و ترقی جمعیتی کندی پروغرامنده فرق سیاسیسی تشکله مساعده ایتشدیر . فقط بونک نه درجه مضر اولدینی سوکرادن پک کوزل اکلشلمشدر .

اوت وار ، اما تطبیق مسئلهسنه کلنجه دهشت . اهالی بر برینی قیره حق . حرب داخلی ظهور ایده جک . عناصر مختلفه آرهسنده ذاتاً خصومت وار . هپسنه آیری آیری بر قوت ویرنج بر برلری اولدورورلر .

متینغ مسئلهسنه کلنجه : بو ، اوله بیلیر . فقط یاییله حق متینغ حوال فوق العاده یه منحصر اوله رق مملکتک منافعه عائد اولمالیدر .

یوقسه مملکتک مضر تنه عائد متینغلر اوله ماز . ذاتاً هیچ بر یرده بویله متینغلر یایدیر مازلر . مثلاً « روملره قارشی بویقوتلر یایلم ، مادام بزه بویله یاپارلر مش ، بزده شو یله یایلم » دیه متینغ یایمق اولورمی ؟ بالطبع اولماز . زیرا تعقیب ایتدیکمز اتحاد عناصر فکرینه کلیاً مغایر در .

آسایشی محافظه ایچون اتحاد لازم . هله بز پک محتاجز . اتحاد ، اتفاق فکرینی نصل یرلشدیرملی یز ؟ نه کبی اسبابه توسل ایدلم که عناصر آرهسنده نفاق زائل اولسون ؟ ایشته ینه کورولور که چاره سی ، معارف در . باشقه هیچ بر چاره یوق ، مکتبلری تکثیر ایتلی ، بتون اولاد وطن او قوسون ، وطنک منافع حقیقیه سی ملت اکلسون .

ایشته صوک سوزم شودر که : مادام که بز کندمزی محافظه ایچون قوت اعدادینه مجبورز ، بوقوتک موقوف علیهی نه وارسه بونلری استحضر واجب در . و هر هانکیسنی طوتسهق معارفه دایانیر . دیمک که بتون سعادت ، بتون سلامت « معارف » گله سنک ایچنده در . بتون ملتلرک ترقیسی و تعالیسی معارف سایه سنده میدانه کلشدر . بر ، ایکی عصر اول بوترقی یوقدی . چونکه بومعارف یوقدی . نصل که بومعارف انتشاره باشلادی ، او زماندن اعتباراً ترقی ده باشلادی .

بتون دنیایی حیرتده بر اقان بوترقیاتک سبی معارف در . بونی بیلملی زده اهالی بیننده کی او فکر باطلی ازاله یه چالشملی یز . علم هیچ بروقت انسانی دینسر یایماز . انسان حقایق اشیا یه واقف اولونجه عظمت الهیه حیران قالیر . بن امینم که بوکون مکمل هیئت بیان آدمک ایمانیله هیئت بیلمین آدمک ایمانی بر اوله ماز . حقایق اشیا یه واقف اولانله طاش ، طور اقدن باشقه برشی بیلمین آدم آرهسنده دنیالر قدر فرق وار . بو بویله در . یوقسه علم نهدن انسانی دینسر یایسون ؟ بو فکر عادتاً بزم دین میینمزی تزییف در . زیرا دینمزک علم و معارفله اجتماع ایده میه جکنی کوستریور . بوایشه افترا در .

اوت ، چوجقلر مکتبده دینسزده اولور . فقط بونی علم یایماز . اخلاقسز معلملر یاپارلر . علم حد ذاتنده البته نافع در . حقایق اشیا یه وقوف پیدا ایتدکجه جناب حقه قارشی انقیادده او نسبتده آرتار . عرفان ، معرفه الله اودر . عرفانسز ایمان عرفانی ایمانه معادل اولماز . (هل یستوی الذین یعلمون والذین لایعلمون) بیلنله بیلمین مساوی اولورمی ؟ ... ایکنجی درسک صوکی

هانوتو ایله مرحوم شیخ محمد عبده نک مناقشه سی

هانوتونک مقاله مندره مابعد

ایشته عقلی ادراکی اقناع ایده جک صورتده هیچ بر دینک ، هیچ بر فلسفه نک بر درلو کس دیروب آته مادینی اختلافات دینیه و فلسفیه هپ بو دائره ده طوبلانیور . بونکه برابر بوغایته وصول ایچون اختیار اولنان تحریرلر ، مباحثلر ، یکی برشی دکدر . پک اسکی حکماده بو مسئله یی حل ایچون اوغراشمشدر ، لکن اولنرده